

Det store - og gode hold..!

Af Hans M. Bille

I de 50 år Inseminørforeningen har eksisteret, har Dansk Landbrug og særdeles Kvægbruget gennemgået store forandringer, ja nogen vil måske kalde det omvæltninger.

Begrebet effektiv landmand – med alt hvad det indebærer af godt og ondt, har stillet store krav til kvægbrugerens om planlægning, avl og fodring.

Det er derfor også naturligt, at kvægbrugerens stiller krav til dem, der betjener dem – eller med et moderne ord – servicerer dem. Fra de første inseminører blev uddannet og til i dag er kravet til viden og praktisk arbejde

blevet øget. Eksempelvis lærte inseminørerne de første mange år, at det optimale tidspunkt for første inseminering efter kælvning var 6 uger, jeg er vidende om, at i en kvægavlsforening var det forbudt at røre ved en ko tidligere end 6 uger, ved højtydende 9 uger efter kælvning.

Det blev også doceret, at man ikke skulle/måtte undersøge før efter 9 uger, det var af hensyn til det foster-tab, der statistisk er fra 6 uger til 9 uger.

Det skal nævnes af hensyn til de lidt ældre, der efter 1979 måtte gå på akkord med deres »barnetro«. Når jeg efterfølgende her skal forsøge at give et billede af uddannelsen, er det naturligt for mig at begynde med at beskrive det kursus, som jeg deltog i i 1951.

På daværende tidspunkt var Malling Landbrugsskole hjemsted for inseminøruddannelsen.

Der var samtidig alm. landbrugselever, og hvad der ikke gjorde det mindre spændende var, at der også var husholdningselever. Så vidt jeg husker resulterede det i adskillige par-dannelser »ja, naturen har altid krævet sin ret«.

Holdet fra 1951

Jesperen, Varde den veterinære del.

Skolen lærere fortsatte undervisningen i deres specialer. Inseminøruddannelsen fortsatte på Malling indtil 1973, jeg blev iøvigt ansat i 1969.

Efter at der var blevet lovgivet på området fik veterinærdirektoratet det formelle ansvar for uddannelsen. Der blev mellem Veterinærdirektoratet, Landbohøjskolen og De samvirkende Kvægavlsforeninger, ført nogle til tider »ophedede« drøftelser om den fremtidige uddannelse. Det resulterede i – ikke uden sværdslag – en ny uddannelsesform baseret på intensiv undervisning i inseminering, diagnosticering og drægtighedsundersøgelse.

Uddannelsestiden blev nedsat til seks uger, idet grundlaget for optagelse var at kursisten havde det grønne bevis og således var vel funderet hvad der angik de almindelige kvægavls-mæssige områder. Det er ikke for meget sagt, at faderen til denne uddannelse var og er veterinærinspektør Jørgen Bent Andersen.

Der blev nedsat et kursusudvalg med en repræsentant for Veterinærdirektoratet, en fra Kvægavlsforeningerne, en fra Landboforeningerne, en fra Familiebruget, og en fra Inseminørforeningen. Dette udvalg har nu ansvaret for uddannelsen, idet det dog stadig er Veterinærdirektoratets ansvar.

Kriteriet for at bestå eksamen er: Inseminering, diagnosticering og drægtighedsundersøgelse på seks uger. I aftalen om denne uddannelse indgår, at KVL stiller lærerkræfter til rådighed.

I 1976 begyndtes efter de nye retningslinier. De to første år startede kurset med to uger på Landbohøjskolen

med teori, og praktik i Vordingborg, derefter flyttedes til Randers, praktikkens på Kvægtorvet og teorien lagde Østjyden lokaler til.

De to første år var der skiftende lærerkræfter, men fra 1978 overtog lektor L.H. Hansen det sammen med mig.

Da det ofte kneb med at få køer til rådighed på Kvægtorvet og indkvarteringen var på et hotel – ganske vist missionsk – men dog ikke den bedste indkvarteringsform, flyttede kurset i 1978 til Gråsten Landbrugsskole og Bylderup Bov slagteri.

Såvel indkvartering som undervisningslokaler på Gråsten var og er gode, det skal med, at skolen for tre år siden opførte en hel ny bygning med lokaler og laboratorium, som står til rådighed for inseminøruddannelsen.

Bylderup Bov slagteri er meget velvilligt indstillet og stiller gerne stald og dyr til rådighed.

Undervisningen har i de forløbne år fulgt et fast skema med teori om mandagen og praktiske øvelser på slagteriet tirsdag, onsdag og torsdag, fredagen bruges til opsamling og overhøring i ugens emner. I gennemsnit undersøges ca. 50 dyr på slagteriet, insemineres og daignosticeres. Efter denne seance udtages alle organer og gennemgås efterfølgende.

Teorien er lagt tilrette efter hvad der knytter sig til reproduktion. Kurset slutter med eksamen i to dage, en dag praktik og en dag teori. Det skal siges, at der på kurset ikke er tale om et ferieophold, men for at bestå, skal der hænges i.

L.H. Hansen har igennem årene gjort en kæmpe indsats, nævnes skal,

at han har skrevet en lærebog der stadig anvendes.

I 1987 blev Per Riber Rasmussen ansat, og har med ildhu virket for sagen.

Foruden det seks ugers grundkursus blev det også bestemt, at kurset skulle følges op af et kursus, når inseminøren havde kørt i ca. et halvt år, dette kursus omfatter såvel praktik og teori, når dette er vel udført opnår inseminøren sin autorisation.

Helt ordret står: Det skal bestås med et efter Vet. dir. opfattelse godt resultat.

Der er i de mange år, hvor inseminøren har virket sket adskillige ændringer i arbejdet, såsom overgang til frossen sæd, forskellige frysemetoder og ændring i arbejdsgangen, større besætninger det medførte et naturligt behov for opfølgingskurser, efteruddannelse, derfor etablerede Kvægavlssforeningen et uges kursus for igangværende inseminører, disse kurser har hidtil været velbesøgt, kurset er en passende blanding af teori og praktik ligesom det omfatter ægtransplantation, avl, reproanalyse og ergonomi m.m.

Det må for inseminører, såvel for andre grupper være godt at forlade hverdagen, og møde kolleger mens man hører hvad der rører sig indenfor deres arbejdsområde.

Den uddannelse der blev etableret i 1976 er ofte blevet betegnet som verdens bedste, jeg har ofte, når jeg var i udlandet og diskuteret det, fået at vide, at man misundte os muligheden på slagteriet.

Men intet er statisk, heldigvis, efter at såvel L.H. Hansen og undertegnede

gik på pension, blev uddannelsen taget op til overvejelse og ændring, alt har sin tid.

I det nye uddannelsesprogram indgår flere nye elementer, som vel er en afspejling af nye tider og nye krav.

Det ser nu således ud, ni ugers kursus hvori er indbygget en uges praktik.

Såvidt jeg kan følge med er der ikke ændret meget ved den elementære grunduddannelse, men bygget en del nye ting på for at opfylde de stigende krav til samarbejdet med besætningsejere. Af nye fag kan nævnes: avlsteori, EDB, fodring, reproanalyse, kundepleje og ergonomi, efter min beskedne mening alt sammen noget der kan være med til at gavne og styrke i dagligdagen.

Autorisationskurset er udbygget med en uge til tre uger, vel en naturlig følge af de nye tider i grunduddannelsen.

Ved et jubilæum er det naturligt at se både tilbage og frem. Ser jeg tilbage på de år hvor der har været inseminører i arbejde, er der sket mange ændringer i hverdagen, besætningerne er blevet større, besætningsejeren er ofte alene om både mark og stald med deraf følgende travlhed, måske mindre tid til besætningen, ofte træffes der ingen ved inseminør besøg, den lille frugtbare snak er væk.

Ser jeg frem, må det blive ønsketænkning, men det må være tilladt, at håbe, at uddannelsen af inseminører fremover vil være i stand til at honorere de krav – og de bliver sikkert ikke små – som nu og fremtidens landmænd og deres organisationer stiller.